

Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji naukowej *Rynek szkół, uczelni i zajęć sportowych oraz jego aktorzy w rzeczywistości wielkomiejskiej*
(Wrocław 7–8 czerwca 2013)

W dniach 7–8 czerwca 2013 roku na Uniwersytecie Wrocławskim odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa z cyklu „Sport, Społeczeństwo i Edukacja” pt. *Rynek szkół, uczelni i zajęć sportowych oraz jego aktorzy w rzeczywistości wielkomiejskiej*. Organizatorem konferencji był Zakład Socjologii Edukacji Instytutu Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, miejscem zaś Wydział Nauk Społecznych UWr. Temat zachęcił licznych gości do zajęcia się problematyką roli sportu w życiu młodych ludzi oraz omówienia zmiany aktualnego statusu rynku szkół, uczelni i zajęć sportowych, szczególnie w kontekście prowadzenia zajęć przez szeroko rozumiane instytucje prywatne i publiczne we Wrocławiu i innych miastach Polski. W konferencji wzięli udział dyrektorzy wielu wrocławskich szkół, przedstawiciele Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Wrocławia, Dolnośląskiej Federacji Sportu oraz nauczyciele wychowania fizycznego i trenerzy, czyli osoby, które na tę problematykę spoglądają przez pryzmat codziennej pracy. W konferencji uczestniczyło także liczne grono studentów i doktorantów nie tylko Wydziału Nauk Społecznych, lecz także Instytutu Pedagogiki i Psychologii UWr oraz Akademii Wychowania Fizycznego. Na konferencji pojawili się przedstawiciele władz miasta, organizacji i centrów sportowych w charakterze prelegentów i aktywnych słuchaczy. Wielkim zaszczytem było objęcie patronatem honorowym konferencji przez Marię Bugajską — dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Wrocławia oraz Arkadiusza Zagrodnika — prezesa Dolnośląskiej Federacji Sportu.

Program konferencji był podzielony na cztery sesje panelowe, podczas których wystąpiło liczne grono prelegentów. W pierwszym dniu konferencji w sesji „Strategie, wizje, idee” zaprezentowano strategię organizacji formalnych — jednostki samorządu terytorialnego wobec rozwoju kultury fizycznej dzieci i młodzieży oraz wrocławski model rozwoju uzdolnień sportowych, również w tej samej grupie wiekowej. Tematem drugiej sesji była edukacja sportowa w ramach szkół i uczelni wyższych. Wystąpienia w tej części dotyczyły głównie rynku edukacji sportowej, statusu klas sportowych, kryteriów naboru do nich oraz motywacji i zaangażowaniu uczestników rynku edukacji sportowej. Trzecia i ostatnia tego dnia część konferencji dotyczyła szerokiej problematyki: „Sport, predyspozycje, rozwój, zdrowie”, zaprezentowane tematy łączyły się z predyspozycją dzieci i młodzieży do szkolenia sportowego, problemami nadwagi i otyłości oraz dysfunkcjami narządu ruchu wraz z formami przeciwdziałania im, a także kwestią niepełnosprawności sportowców. Podjęte zostały także tematy dotyczące roli osobowości w kontekście aktywności sportowej, miejsca sportu w życiu młodego człowieka; zaprezentowano też dziecięce i młodzieżowe zawody biegowe w perspektywie socjologicznej. Drugiego dnia konferencji zaplanowano wystąpienia w ramach tematu „Sport jako forma spędzania wolnego czasu i przeciwdzia-

łania patologiom społecznym”. Referenci zajęli się między innymi problematyką miejsca sportu w procesie demarginalizacji społecznej, roli trenera osiedlowego w zapobieganiu patologii społecznej wśród dzieci i młodzieży oraz charakterystyką aktywności fizycznej w kontekście minimalizacji kosztów. Ponadto przedstawiono ofertę szkoleniową nurkowania swobodnego na terenie Wrocławia, zakres edukacji kibiców stadionowych oraz przybliżono temat kształcenia młodych sportowców w szkołkach piłkarskich.

Po zakończeniu każdej części konferencji odbywała się ożywiona dyskusja łącząca pytania do referentów. Mocno zaznaczyło się zainteresowanie uczestników konferencji problematyką wpływu sportu na kształtowanie się osobowości dzieci i młodzieży. Powtarzało się przekonanie, że sport nie tylko modeluje aktywność ruchową, lecz może także mieć znaczący wpływ na kształtowanie się oczekiwanych przez społeczeństwo postaw i umiejętności oraz towarzyszącej im aktywności edukacyjnej. Idea zawodów sportowych wiąże się z zasadami *fair play* i zdrową rywalizacją, co w życiu społecznym powinno przekładać się na empatię i uczciwość jednostki oraz umiejętność współpracy w grupie. Kompetencje zespołowe są niezwykle istotne do funkcjonowania we współczesnym świecie, który oczekuje od jednostek zdolności do podejmowania zadań do pracy w grupie, co wynika chociażby z organizowania się społeczeństwa w instytucje zbiorowe, stowarzyszenia czy korporacje. W świetle upowszechniającej się społecznej roli sportu warto zauważyć wpływ na autonomiczne cechy jednostki, jak wytrwałość i systematyczność, tak ważne obecnie, gdy każdy się śpieszy. Nie można oczywiście zapomnieć o prozdrowotnej roli aktywności fizycznej, która dobrze ukształtowana jeszcze w najmłodszych latach owocuje w dorosłym życiu, wywołując w jednostce wewnętrzną potrzebę ruchu oraz nawyk zdrowego żywienia, skutecznie przyczyniający się do zapobiegania powszechnym schorzeniom i dynamicznie zwiększającej się liczbie chorób związanych z otyłością o różnym stopniu i podłożu dotyczącym różnych grup wiekowych, a przede wszystkim dzieci i młodzieży. Dobre nawyki w późniejszych latach potrafią ograniczyć negatywne aspekty naszego życia, chociażby te związane ze stresem, a to kolejny przejaw skutków funkcjonowania we współczesnym świecie. W znacznym stopniu temat aktywności ruchowej dzieci i młodzieży łączy się z rozwojem cywilizacyjnym, co tylko świadczy o istocie podejmowania tej problematyki także w przyszłości.

Wystąpienia zostały utrwalone w postaci artykułów zebranych w książce pokonferencyjnej pt. *Rynek szkół, uczelni i zajęć sportowych oraz jego aktorzy w rzeczywistości wielkomięskiej* pod redakcją prof. dr hab. Barbary Wiśniewskiej-Paź — głównego organizatora i kierownika naukowego konferencji. Książkę wydano w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego w serii „Socjologia”; od końca lutego 2015 roku jest dostępna w księgarniach naukowych.

Aneta Kierczewska